

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVII

Kaina 15 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, LIEPA — JULY 11, 1973

Nr. 161.

NAUJA NEPRIKLAUSOMA VALSTYBĖ: BAHAMOS

NASSAU. — Nuo vakar dienos yra nauja nepriklausoma valstybė — Bahamų salos. Nepriklausomybė buvo paskelbta iškilmingose ceremonijose, kuriose dalyvavo britų sosto įpėdinis Charles. Princui ir Bahamų ministeriui pirmininkui Lynden Pindling bei 52 svetimų valstybių atstovams, įskaitant Amerikos, Kubos, dalyvaujant, stebint 50,000 vietinių gyventojų, buvo nuleista britų vėliava pakelta naujoji juoda - mėlyna - auksinė. Tokiu būdu baigėsi britų viešpatavimas, prasidėjęs 1718 metais.

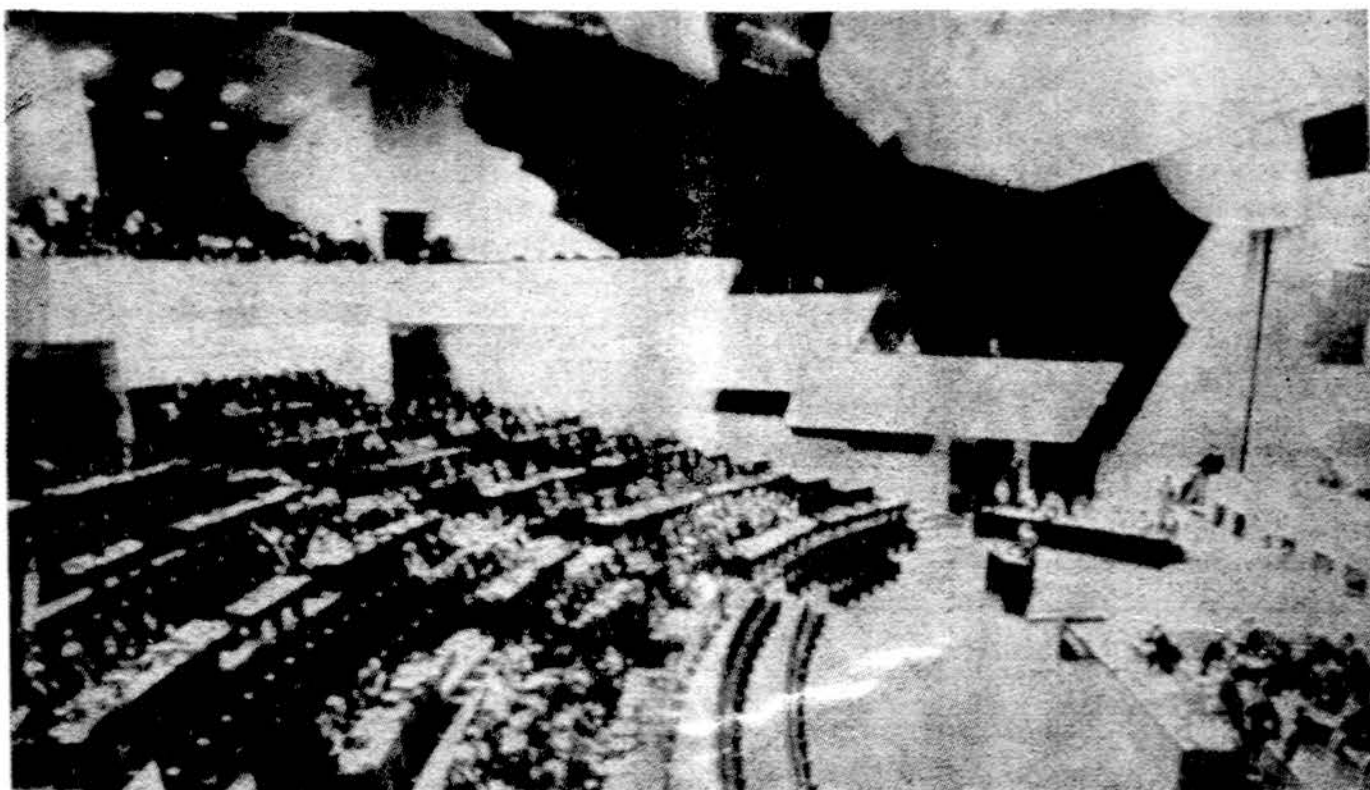
Vienon Bahamų salon, kuri dabar vadinasi Watling, išlipo Kolumbas (1492. X. 12) ir jis tą salą buvo pavadinęs San Salvador.

Panašios ceremonijos buvo ir kitose salose, o jų skaičius nežino nei patys bahamiečiai. Yra žinoma, apie 30 didesnių, apgyventų salų, o kitos tik koralų rifai, ir jų apie 2,400. Gyventojai, jų 185,000, daugiausia juodosios rasės.

Ameriką atstovavo vidaus reikalų sekretorius Rogers Morton, o Kubą jų užsienio reikalų ministeris Raul Roa. Ameriką Bahamuose turi daug ekonominių interesų ir yra investavusi apie 1 bilijoną dolerių. Kanada taip pat apie 300 mil. dol.

Prancūzija dar kartą išpėja

PARYŽIUS. — Prancūzija išpėjo dar kartą visus laivus ir lėktuvus nesiartinti per 200 mylių iki Mururoa, o pavoju kordinorium dar skelbia 500 mylių į rytus nuo tos salos, pavėjui. Draudžiamasis laikas skristi paskelbtas nuo vakar dienos 2:01 val. p. p. vietos laiku (7:01 v. Chicago). Jeigu bus pastebėti laivai pavoju zonoje, duotas įsakymas prancūzų karo laivynui juos nuvaryti. Spėjama, jog bandymai gali prasidėti penktadienį.

Europos Saugumo konferencijos pirmutinės fazės paskutinė diena, liepos 7, uždarymas Finlandijos salėje, Helsinky

Pabaltiečių veikla Helsinky

Helsinkis. — Dr. J. Genys iš Helsinkio liepos 4 mums rašė: "Pabaltijo tautų atstovai, viso sąjungos pirmininkas. Iki šiol spėjome įteikti dokumentus trijų valstybių ministeriams: Amerikos, Suomijos ir Danijos. Amerikos delegacijai skirtą pareiškimą įteikėme W. J. Stoesseliui, valstybės viceministrui. Europos reikalų ministeriui asmeniškai ir pasirašytas dr. Juozo Valiūno, šios organizacijos pirmininko. Taip pat prie kiekvieno laiško buvo pridė-

tas Pabaltijo tautų pareiškimas. "Mano partneris buvo Imantas Freimanis (Svedijos Latvių sąjungos pirmininkas). Iki šiol spėjome įteikti dokumentus trijų valstybių ministeriams: Amerikos, Suomijos ir Danijos. Amerikos delegacijai skirtą pareiškimą įteikėme W. J. Stoesseliui, valstybės viceministrui. Europos reikalų ministeriui asmeniškai ir pasirašytas dr. Juozo Valiūno, šios organizacijos pirmininko. Taip pat prie kiekvieno laiško buvo pridė-

Švedai apie įvykį Helsinky

STOCKHOLMAS. — Švedų įtakingo laikraščio "Svenska Dagbladet" (kurį gavome J. L. dėka) korespondentas iš Helsinkio rašė (VII 6), kad suomių valdžios organai daro viską, kad nuslopintų incidentą, ir jis nevirstų viešu skandalu. Suomiams, kaip Europos Saugumo konferencijos šeiminkams, tas atsitikimas labai nemalonus.

Laikraštis toliau rašo: "Konferencijos vykdomojo komiteto sekretoriaus suomio Joel Pekuri žiniomis, kai kuriems Pabaltijo valstybių egzilams organizacijų atstovams pavyko įsiskverbti į Finlandia rūmus, ir spaudos atstovams skirtas vietos. Spaudos kortelės jie gavo kožkokiu nežinomu būdu.

"Reikalas labai rimtas, nes Rytų bloko valstybės neriasi iš kailio, kad dabartinės valstybių sienos būtų sankcionuotos. Tas klausimas Pabaltijo egzilų organizacijoms yra labai jautrus.

"Nepatvirtintomis žiniomis, daugelis pabaltiečių, Amerikos arba Kanados piliečių kreipėsi į savo ambasadas ir prašė, kad jos darytų žygių suomių valdžios įstaigose. Suomių valdžios sluoksniuose tuo reikalu su pašaliniais plačiau nenorima kalbėti.

"Svedijoje ir Danijoje buvo žinoma iš anksto, kad pabaltiečiai imsis tos akcijos ir laukė gana griežtos suomių valdžios organų pasipriešinimo.

"Ta proga reikia priminti, kad šis atsitikimas liečia ne vien tik pabaltiečius, bet prie tos akcijos prisidėjo ir lenkų bei čekoslovakų atitinkamos organizacijos", — rašo tas korespondentas.

Pakistanas gali pripažinti Bengaliją

ISLAMABAD. — Pakistano tautos susirinkimas (parlamentas) prezidentui Ali Bhutto suteikė teises pripažinti naują valstybę Bengaliją. Bengalija savo nepriklausomybę paskelbė ir nuo Pakistano atsiskyrė 1971.

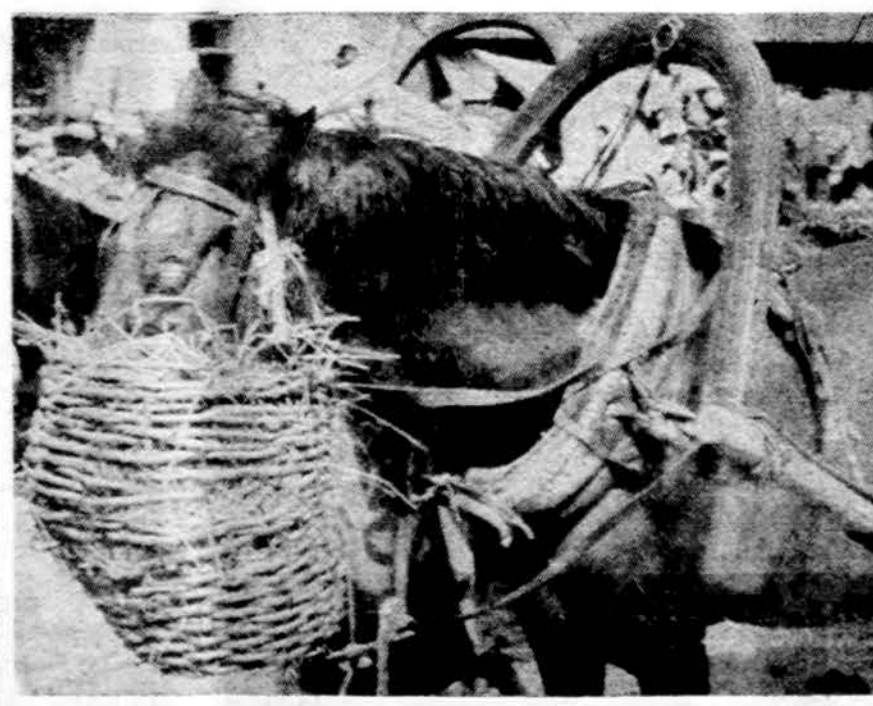
Bhutto, kalbėdamas parlamente, sakė, kad jis duota teise nepasinaudos tol, kol Indija tebe laikosi 90,000 pakistaniečių belaisvių ir kol Bengalija neatsisakys ketinimo 1973 metais laisvinti. Dar jis sakė, kad Indija neragina Pakistaną pripažinti Bengaliją, turėdama kitus monarhijos dvasios tėvus ir profesorius, marijonų kandidatų ilgametis mokytojas, Marijampolės vienuolyno vyresnysis, redagavo religinį žurnalą "Sventųjų Bendravimą" ir kt. Bolševikų okupacijos metu dirbo kaip klebonas keliose parapijose, paskiau gyveno kaip altarista Vilniuje, o paskiausiai, jau paliejęs sveikatai, persikėlė į Marijampolę ir gyveno mažam nuomotam kambaryje, kur ir užbaigė savo gyvenimą.

Demonstracijos Urugvajuje

MONTEVIDEO. — Urugvajaus sostinės gatvėse buvo kokių 5,000 žmonių demonstracija prieš vyriausybę, protestuojant dėl parlamento paleidimo. Policija demonstrantus išsklaidė. Buvo ir susidūrimų, kai pati policija sako, jog buvo trys užmušti ir 30 sužeisti.

Patruliniojantieji kareiviai nušovė vieną 16 metų vaiką, kai jis ant mūro rašė prieš vyriausybę nukreiptą šūkį.

WASHINGTONAS. — Vakar Senato komisijoje pradėjo liudyti buvęs valstybės gynėjas John Mitchell. Jis tvirtino, kad prezidentas čia nebuvo įvertas ir prieš tai nieko nežinojo, buvo laikoma paslaptis ir nuo Nixono.

Ir jam priešpintis. Viena mažame Estijos miestelio prekymyje. (1935 metų nuotrauka)

EUROPA PO BREŽNEVO KELIONES

Paryžius. — Kaip pasaulis vertina Nixono — Brežnevo ir Pompidou — Brežnevo konferencijas ir ko iš jų laukia? Pasaulio sostinėse spekuliuojama, kad kažko didelio vistiek nebus. Mažiausiai naudos buvo, ir greičiausiai gali būti pats Brežnevas, iš susitikimo su Prancūzijos prezidentu. Aiškiai matoma, kad jo kelionė į Paryžių buvo noras labiau neutralizuoti Europą, pradedant nuo Prancūzijos.

Didėjant Amerikos — ir Sovietų Sąjungos bendradarbiavimui, rusams svarbu būtų visą vakarų Europą matyti bent kaip Švediją. Europa tada būtų techniškai ginkla NATO, tik paprastais gink

lais, bet moraliai nuginkluota ir niekad nelaisva nuo sovietų baimės. Pirmieji sovietų daliniai nuo Reino jau tik už 300 mylių.

Konservatyvus vokiečių laikraštis "Die Welt" sako, kad NATO valstybėms gresia saulėlydis, vakarų valstybių vienybė pradeda byrėti. Sovietų gudri politika vienu sąjungininkus sugeba sukiršinti su kitais.

Sovietų planai tie patys

Londono sakoma, kad nežinoma, kokią sutartį sovietai bepasiūstų, jų tolimosios distancijos politika nesikeičia ir nesikeis. Artimiausiais mėnesiais sovietai siekia nuraminti amerikiečius, pažadėti jiems ramų ir taikingą gyvenimą, kai Amerika ką tik nelabai sėkmingai baigė Vietnamo karą, netaip garbingai, kaip to jie buvo verti ir galėjo. Toliau Maskvos tikslas padidinti savo įtaką vakaruose, neleidžiant nieko daryti Rytų Europoje. Je ten reikalas "baigtas", ir pašaliniam nėra ko kęstis.

Italijoje bijomasi, kad Amerikai ir sovietams susitarus nevarioti atominių ginklų, tie ginklai, kuriuos dabar turi amerikiečiai Europoje, bus ištraukti, ir Vakarų Europa bus palikta sovietų paprastų ginklų persvarai.

Su pagrindu Europa pradeda svarstyti, kaip reikia persiorientuoti jai pačiai apsiginti, jei Amerika visai arba iš dalies pasitrauks. Europiečiai jokių būdu nenori, kad būtų po Amerikos sparnu, atsidurtų sovietų protektorate. Svarstoma tokia galimybė: Prancūzijos ir Britanijos atominiai ginklai ir vakarų Vokiečių reguliari kariuomenė būtų didžiausia Europos garantija. Reikia tik sudaryti tinkamus planus ir dar artimiaus bendradarbiauti.

Surado mikrofoną autobuse

VILNIUS. — Vienas lietuvis, kuris šiais metais lankėsi ok. Lietuvoje, papasakojo, kad jis visai netyčia užtikto autobuso sėdynės atramoje įrengtą mikrofoną. Važiudamas iš Vilniaus į Kauną turistiniu autobusu pastebėjo nežymų įplyšimą savo kaimyno kėdėje. Iki šio jiedu abu ten pirštus, pastebėjo izoliuotas vielukes ir, niekam neatkreipus dėmesio, jie susidomėjo, kur tos vielos veda. Sėdynės viršutinėje dalyje buvo mikrofonas. Jiedu, kaip ir pridera, pasistengė tas vielukes nuplauti. Jeigu būtų buvę kaip, norėjo išimti ir mikrofoną.

PRAHA. — Valst. sekr. Rogers pasirašė su Čekoslovakija konsulinę sutartį. Jo apsilankymas buvo pirmas Amerikos vyriausybės nario vizitas Čekoslovakijai po II pasaulinio karo. Sutartis dabar leis laisvai lankytis savo buvusiojo tėvynės čekų ir slovakių tautybės Amerikos piliečiams.

KALENDORIUS

Liepos 11: šv. Benediktas, šv. Olga, Vilimantas, Šarūnė.
Liepos 12: šv. Jonas Gv., šv. Marijona, Margiris, Skaidra.
Saulė teka 5:26, leidžias 8:26.

ORAS

Daugiausia saulėta, šilta ir drėgna, apie 30 laipsnių.

Atsistatydino Rev. Abernaty

ATLANTA. — Rev. Ralph Abernathy, kuris po dr. Martin L. Kingo nušovimo 1968 perėmė vadovavimą Southern Christian Leadership Conference, nuo rugpjūčio 16 iš tų pareigų pasitraukia. Priežastis: negali suorganizuoti kiek reikia pinigų. Jis skundžiasi, kad daugelis juodųjų, kurie dėka tos organizacijos iškilo ir užėmė aukštas, pelningas vietas, labai greitai užmiršo savo geradarius ir jų neremia. Dėl pinigų trūkumo reikėjo sumažinti bendradarbių štabą. Jis apkaltino ir Kingo našlę, Corettą, kuri "galtų organizacijai daugiau padėti, nei ji padeda".

Duoda savo 17 metų veiklos to organizacijai apyskaitą: buvo suimtas 36 kartus: subombarduotas ir susprogdintas jo namas ir bažnyčia; nuolat grasoma jo gyvybei; iškelta byla ir norima iš jo išieškoti 3 mil. dolerių; jo automobilis iš jo buvo atimtas ir parduotas varžytinėse ir kt.

Jo vadovaujama organizacija turi skolų apie 50,000 dol.

SANTIAGO. — Rumunijos prezidentas N. Ceausescu rugpjūčio antroji pusė lankysis Lietuvoje.

Ragina balsuoti prieš karalių

ATENAI. — Graikijos kariuomenės atstovai aiškina savo tautiečiams, kad būsimajam referendumui, kuriame bus pasiekiama už respubliką ar monarchiją, būtina reikla balsuoti už respubliką. Jeigu bus priešingai, Papadopoulos ir jo karininkai nežinos ką daryti, bus tikras chaosas. Jeigu tauta nubalsuos prieš dabartinį režimą, Papadopoulos turės atsistatydinti ir gali kilti civilinis karas ir kas nors pasidarys diktatoriumi. Graikija yra pasimokiusi iš istorijos, kad chaosu pasinaudoja tironai, ir tautai ateina blogi laikai.

WASHINGTONAS. — Amerikoj rimtai svarstomas reikalas užmegsti diplomatinis santykius su Mongolija. Valstybės departamentas du savo pareigūnus išsiuntė į Londoną, kur jie studijuos mongolų kalbą ir bus pasiųsti į Ulan Bator, Mongolijos sostinę.

NICE, Prancūzija. — Prancūzai, pagerbdami dailininką Šagal, kuris 1910 metais atvyko iš Rusijos į Prancūziją, pastatė ir jam padovanojo į šiaurę nuo Nice muziejų.

